

Kokkolan Urheilutalon tulevaisuus?

Urheilutalon kehittämisen työryhmän esitys

**Urheilutalon kehittämisen työryhmä
toukokuu 2025**

Johdanto

Urheilutalon historiaa

Kokkolan Urheilutalo valmistui vuonna 1964 Suntin varrelle Antti Chydeniuksen kadun pohjoispuolelle. Rakennuksen suunnitteli tunnettu arkkitehti ja olympiavoittaja Einari Teräsvirta, joka suunnitteli samoihin aikoihin muutamia muitakin kaarihalliarkkitehtuuria edustavia rakennuksia. Erilaiset kaarihalliratkaisut leimasivat muutoinkin 1960- ja 1970-luvun alkupuolen urheilutilarakentamista.

Kokkolan Urheilutalo muodostettiin yhtiöpohjalle. Vuonna 1962 perustettiin Kokkolan Urheilu- ja nuorisotalo Oy, jossa osakkaina oli mm. paikallisia urheiluseuroja ja yrityksiä, kuten Outokumpu Oy ja Rikkihappotehdas Oy. Rakennuksen urakkasopimus solmittiin alkuvuonna 1963 rakennusliike Antti Salosen kanssa ja talon valmistui nopeassa aikataulussa. Urheilutalon vihkiäisjuhlaa vietettiin helmikuun alussa 1964.

Urheilutalo toimi yhtiön nimen mukaisesti alun perin sekä urheilu- että nuorisotalona, mutta myöhemmin rakennuksen käyttötarkoitus painottunut urheilukäyttöön. Lisäksi siellä on järjestetty vuosittain erilaisia messuja tai muita yleisötapahtumia. Sittemmin Urheilutaloa hallinnoinut yhtiö on purettu ja talo siirtyi 2000-luvulla kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen. Kaupungin liikuntapalvelut on hallinnoinut Urheilutalon toimintaa vuodesta 2018.

Alkuperäinen Urheilutalo käsitti nykyisen kaarihalliosan sekä sen pohjoispuolisen maapohjahallina tunnetun urheiluhallin. Urheilutilojen tarpeen kasvaessa alkuperäisen talon urheiluhallin pohjois- ja länsipuolelle valmistui vuonna 1986 suuri laajennusosa, joka käsittää tennishallin sekä lentopallo- ja peilisalit. Urheilutalon kaarihalliosaan ei ole tehty kattavaa peruskorjausta, joskin siihen on tehty muutamaan otteeseen muutoksia. Suurimmat muutokset ovat tapahtuneet rakennuksen alakerrassa, jonka nykyinen huonejako ei enää vastaa alkuperäistä. Esimerkiksi Suntin puoleinen alkuperäinen terassiosa on muutettu vuonna 1994 sisätilaksi, johon nykyinen kuntosali osin sijoittuu. Kuntosalia on edelleen laajennettu vuonna 2014. Pukuhuoneet ja pesutilat puolestaan on uudistettu vuonna 1999.

Urheilutalon nykytilanne

Kokkolan Urheilutalo on monipuolinen ja perinteikäs liikuntatila Urheilupuistossa. Hallinnollisesti Urheilutalo on yksi kaupungin liikuntapalvelujen yksiköistä ja siellä työskentelee 2,4 työntekijää sekä pitkäaikainen Soiten kuntouttavan työtoiminnan apumies. Kaupunkiympäristön puhtauspalvelut hoitavat siivouksen ja uimahallin laitoshuoneiden päivystää taloteknisissä asioissa.

Urheilutalon keskeisimmät liikuntatilat ovat olleet

- kuntosali (500 m²)
- yläsali (670 m²), jossa kiinteä katsomo n. 250 henkilölle
- urheiluhalli (ns. maapohjahalli, n.1000m²), jossa mm. lyöntipressu ja heittopääty, kiipeilyseinä ja 110 m juoksusuora
- lentopallotali (360 m²)
- peilisali (360 m²)
- tennishalli (680 m²).

Urheilutalon liikuntatilat ovat lähtökohtaisesti avoimena talvikaudella kaikkina viikonpäivinä ja kesäisin maanantaista lauantaihin. Normaalien aukioloaikojen lisäksi kuntosalille on pääsy kaikkina päivinä kausikortilla klo 04–22.

Urheilutalon käyttö on lisääntynyt vuosittain viimeisten vuosien aikana. Vuonna 2024 kävijöitä oli yhteensä noin 145 400, joista noin 80 000 käyntiä saleissa ja 63 400 käyntiä kuntosalissa. Toimintatuotot oli 410 370 euroa (+12 % edelliseen vuoteen verrattuna).

Huhtikuussa 2025 Urheilutalon pohjoisosa (urheiluhalli, tennishalli, lentopallotali ja peilisali) jäi pois käytöstä ja purettiin rakentuvan Kokkola Areenan stadionin tieltä. Jäljelle jäänyt kaarihalliossa sisältää ala-aulan, kunto- ja voimailusalin, pukuhuone-, peseytymis- ja saunatilat, osan juoksusuoraa, henkilökunnan tilat sekä teknisiä tiloja ja varastotiloja. Yläkertaan jäivät yläaula, yläsali ja sen näyttämöllä olevan tatami, sekä toimisto- ja varastotiloja.

Urheilutalon rakennuksen kuntoa on tutkittu viime vuosina ja rakennuksen kunto edellyttäisi korjaustoimenpiteitä. Ympäristöterveyslautakunta päättikin 31.1.2023, että Urheilutalon vanhan osan tilojen käytön määräaika jatkettaisiin siihen saakka, kunnes korvaavat, uudet tilat saadaan käyttöön. Käytännössä tämä tarkoittanee, että rakennukseen on tehtävä merkittävää korjausta sen jälkeen, kun Urheilutalon tiloja korvaava Kokkola Areena valmistuu ja otetaan vuonna 2026. Rakennuksen korjaus- ja muutostöiden suunnittelu edellyttää ratkaisua rakennuksen tulevasta käyttötarkoituksesta.

Asemakaavallinen tilanne

Urheilutaloa koskevassa asemakaavassa (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.8.2012) alueen käyttötarkoituksmerkintänä on YU eli urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Autopaikkoja on varattava vähintään yksi kerrosalan 100 m²:ä kohti. Autopaikat voivat sijaita korttelin 1 LPA-alueella. Tehokkuusluku e=1,0 ja kerrosluku on III.

Pääkaari ja sen edustan rakennusosat on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-1, suojeltava rakennuksen osa. Tämä tarkoittaa rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokasta rakennuksen osaa, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää.

Käytännössä tavoitteena on säilyttää ainakin pääosin myös ns. pieni kaari ja sen takana sijaitseva matala (alkuperäinen) rakennusosa. 31.10.2022 hyväksytyssä Kokkola Areenan aluetta koskevassa asemakaavan muutoksessa tämä onkin otettu huomioon siten, että Kokkola Areenan korttelialue alkaa vasta näiden rakennusosien jälkeen.

Lähtökohtaisesti voidaan arvioida, että rakennuksen ja sen mahdollisten laajennusten toteuttaminen vaatii asemakaavan muutoksen.

Rakennussuojelullinen näkökulma

K.H.Renlundin museo on lausunut arkeologisen kulttuuriperinnön sekä kulttuuriympäristön ja -maiseman näkökulmasta Urheilutaloon liittyen useaan otteeseen, viimeisimpänä Urheilupuiston eteläosaa koskevan asemakaavan muutosluonnoksen valmistelun yhteydessä 5.2.2022 ja 6.10.2022 (liitteenä).

Vuonna 1964 valmistunut Einari Teräsvirran suunnittelema Kokkolan Urheilutalo on edustava esimerkki aikansa suomalaisesta urheilurakentamisesta. Rakennuksen kaarihalliosa on SR-1-merkitty ja rakennustaiteellisesti arvokas.

Merkinnän mukaisesti rakennus on valtakunnallisellakin tasolla merkittävä, eikä sitä saa purkaa tai muuttaa. Suojeltavilla rakennuksilla on usein monia arvoja, jotka ovat suojelun perusteina: kohteella tulee olla merkitystä rakennushistorian, rakennustaiteen, rakennustekniikan, erityisten ympäristöarvojen tai rakennuksen käytön tai siihen liittyvien tapahtumien kannalta. Suojelun tavoitteena voi myös olla merkittävien arkkitehtien töiden turvaaminen ja eri rakennustyyppien esimerkkien säilyttäminen.

Kokkolan Urheilutalon ei ole tehty perusteellista rakennushistoriallista selvitystä. Rakennuksen vaiheet on kuitenkin muissa yhteyksissä selvitetty, ja etenkin Karita Rytivaaran Urheilutalosta tekemän diplomityö (Aalto-yliopisto, 2018) on perusteellinen ja läpileikkaava selvitys, jossa rakennukseen liittyviä arvoja on hyvin avattu.

Kokkolan Urheilutalon kaarihallin kaltaiset rakenteet ovat leimallisia 1960-luvun urheilurakentamiselle. Liimapuusta tehty kaaripalkit ja niiden varaan viritetty kattorakenne muodostavat yksinkertaisen korkean tilan, joka soveltuu urheilu- ja monitoimikäyttöön. Ratkaisu on tuonut usealle ajan urheilurakennukselle mahdollisuuden myös lasiseen keveyteen. Tyypillistä on myös rakenteiden näkyminen ja tilallinen rationaalisuus.

Kokkolan Urheilutalon alkuperäinen arkkitehtuuri perustuu selkeisiin linjoihin, rakennusmateriaaleihin, detaljeihin ja pintoihin. 2. kerroksen lämpiö ja kaarihalli lepäävät 1. kerroksen kiinteiden "betonijalkojen" päällä. Rakenne on helposti lähestyttävissä ja ymmärrettävissä ulkoapäin. Niin kutsuttu pieni kaarihalli (matala kaarihalli) ja sen taakse jäävä matala osa ovat samaa kokonaisarkkitehtuuria suuremman kaariosan kanssa.

Kaupunkikuvallisesti rakennuksella on keskeinen asema yhtenä kaupungin maamerkeistä ja sen eteläjulkisivu toimii rakennusta leimaavana tunnusmerkkinä, jota rakennuksen eteen muodostuva tasainen aukioalue korostaa.

Urheilutalo edustaa paitsi aikansa urheilurakentamista, myös arkkitehti Einari Teräsvirran tuotannolle tyypillisiä ratkaisuja. Teräsvirta suunnitteli useita avoimuuteen ja lasisuuteen perustuvia urheilutiloja, mm. uimahalleja. Kaarihallirakenteeseen perustuvia Teräsvirran suunnittelemlia muita rakennuksia ovat mm. Rajamäen monitoimihalli Rajakaari (1962), Imatran uimahalli (1965) sekä Töölön monitoimirakennus.

Rakennus on kokenut monia muutostoimenpiteitä, jotka tekevät kokonaisuudesta vähemmän alkuperäisen. Eri aikoina toteutetut muutokset ovat tehneet tilaratkaisuista sekavia ja tilakokemus on pirstaloitunut. Perusolemukseltaan alkuperäisen kaarihallin ja siihen liittyvien pienen kaarihallin ja matalan osan keskeiset tunnuspiirteet ovat kuitenkin säilyneet ja sisätilojen ominaispiirteet, mm. aulasta lähtevä tilasarja ovat edelleen tunnistettavissa. Rakennus on edelleen tunnusomainen arkkitehti Einari Teräsvirran tuotannolle ja aikansa urheilurakentamiselle.

Rakennuksen palauttava korjaussuunnittelu ja sen pohjalta toteutettava peruskorjaus mahdollistavat rakennuksen säilymisen tuleville sukupolville. Oleellista on rakennuksen olemusta kunnioittavan tulevan käytön huolellinen suunnittelu. Rakennuksen tulevassa käytössä tulee minimissään varmistaa, että rakennuksessa säilytetään korkea yhtenäinen sisätila näkyvine rakenteineen, palautetaan mahdollisuuksien mukaan rakennuksen valoisuutta ja keveyttä sekä kunnioitetaan alkuperäistä tilasarjaa ja detaljeja. Lisäksi alueen kokonaissuunnittelussa tulee huomioida rakennuksen asema kaupunkikuvassa etenkin eteläjulkisivun osalta.

Aiemmat selvitykset ja vaihtoehdot

Urheilutalon tulevaa uutta käyttöä on suunniteltu ja ideoitu aiemminkin. Pisimmälle viety suunnitelma oli kaupungin nimeämän suunnittelutoimikunnan 2010-luvun alkupuolella johdolla tehty suunnitelma Urheilutalon peruskorjauksesta ja laajennuksesta.

Suunnitelman mukaan rakennuksen silloinen 6 269 neliön pinta-ala olisi laajentunut n. 10 000 neliöön. Fyysisesti merkittävin laajennus olisi ollut Suntiin päin. Nykyisten lentopallo- ja peilisalien paikalle suunniteltiin laajennettua isoa liikuntasalia, jossa olisi ollut katsomopaikat tuhannelle hengelle. Tennishallia suunniteltiin laajennettavan toisella kentällä. Kuntosali olisi siirtynyt toiseen kerrokseen. Vaihtoehdon alustava hinta-arvio oli n. 10 miljoonaa euroa. Tarkempien suunnitelmien pohjalta tehdyn kustannuslaskennan mukaan hinta-arvio nousi jopa 23 miljoonaan euroon. Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2012 talousarvion käsittelyn yhteydessä, siirtää Urheilutalon peruskorjaus- ja laajennushankkeen toteutusta eteenpäin.

Kaupunkisuunnittelupäällikön 8.4.2016 päivätyssä ideoinnissa kuvattiin kahdeksan eri käyttövaihtoehtoa sekä lopuksi variaatiotarkastelu. Mainittakoon, että laajemmista urheilutilojen tarpeista oli tällöin jo kuva, mutta nykymuotoista Kokkola Areenaa ei vielä suunnitelmissa ollut. Tuolloinen ideointi käsitti seuraavat vaihtoehdot, joista osa ei enää ole ajankohtaisia tai tarkoituksenmukaisia.

- **Vaihtoehto 1. Koulu:** Urheilutaloon ja sen laajennukseen ideoitiin koulua, sillä Chydeniuksen koulun sijainti oli tällöin laajan selvittelyn alla, mikä nosti tämän vaihtoehtoon esille. Ajatuksena oli myös mahdollisuus uuden urheilutalon ja koulun yhdistäminen.
- **Vaihtoehto 2. Urheilutalo:** Rakennus saneerattaisiin urheilutoiminnoille osana kokonaisratkaisua. Turhia tiloja (esim. katsomot) jätetään avotiloiksi pienemmän tilatarpeen urheilutoiminnoille (esim. pöytätennis). Urheilutoiminta keskitetään muutenkin enemmän pienemmän pelaajamäärän lajeille (tennis, sulkapallo), jolloin pesu- ja pukutilojen tarve laskisi. Alavaihtoehtona oli mm. ”tennispalatsi”.
- **Vaihtoehto 3. Touhutalo:** Alkuperäisen nuorisotalon hengessä rakennuksesta saneerataan alle kouluikäisille sekä alakouluikäiselle touhutalo. Konseptina ”Hoplop”-tyyppinen liikunnallinen seikkailupuisto laajennettuna sisäpallopeliosastoilla. Vaihtoehtosta 3 oli myös B-versio, jossa käyttäjäryhmät olisivat hieman vanhempia erilaisia extreme-sisälajien käyttäjiä.
- **Vaihtoehto 4. Puistotalo:** Urheilutalo saneerattaisiin monitilaksi. (1) kansallisen kaupunkipuiston keskukseksi, (2) Kokkolan sotamuseoksi sekä (3) 3-5 keskeisen urheiluseuran toimistoiksi.
- **Vaihtoehto 5. Lähikauppakeskus:** Urheilutalo on lähes koko toimintansa aikana toiminut myös myynti- ja myyntinäyttelytilana. Tätä käyttömuotoa voidaan laajentaa koskemaan koko suojeltavaa rakennusta ja muodostaa siitä Lähi- ja luomuruoan sekä paikallisen valmistuksen myyntikeskus. Keskeisenä ideana on palloilusalin ikkunoiden avaaminen uudelleen, jolloin saliin saadaan esim. lähes ympärivuotinen ruokakasvipuutarha.
- **Vaihtoehto 6. Kulttuurikeskus:** Urheilutalon perusjärjestely luo hyvän pohjan tilojen sijoittamiselle; palloilusalin voisi toimia konserttisalinä, lämpiö valmiina, I-kerroksessa harjoittelu- ja varastotilat sekä sosiaalitilat. Palloilusalin ilmatilavuus ja muoto antavat hyvän pohjan tutkia erilaisia akustisia vaihtoehtoja. Nykyinen näyttämötila voidaan tarvittaessa uudisrakentaa kokonaan orkesterille.
- **Vaihtoehto 7. Messuportti:** Rakennuksesta muodostetaan Urheilupuiston porttirakennus messujen ja muiden tapahtumien paikaksi. Saneeraus on sisätilojen osalta purkamispainotteinen: avoimet tilat, joille vain pintaremontti. Ydintalven aikaan suljettu (peruslämpö + 5 astetta). Kesäaikaan tapahtumien keskipiste, jossa mm. sisänäyttelytilat.
- **Vaihtoehto 8. Aktiiviasuminen:** Rakennus sekä sallittavat laajennukset muodostavat yhdessä aktiivisen asumisen korttelitalon. Urheilutalon osuuteen saneerataan noin 50 % asuntoja; loput yhteistiloja. Laajennukset yksinomaan asuntoja.

Lopuksi ideoinnissa hahmotettiin edellisten variaatioita. Vuoden 2016 ideointi ei suositellut mitään vaihtoehtoa jatkosuunnittelun pohjaksi, vaan toimi jatkokeskustelun pohjana

Päävaihtoehdot Urheilutalon uudeksi käyttötarkoitukseksi

Työryhmä tarkasteli työnsä aluksi aiempia vuonna 2016 esitettyjä vaihtoehtoja Urheilutalon tulevaksi käyttötarkoitukseksi ja arvioi niiden ajantasaisuutta ja toteuttamiskelpoisuutta. Osa tuolloisista ei vaihtoehtoista ei enää ollut ajankohtaisia tai toteuttamiskelpoisia, mutta muutamia tuolloisia ideoita kehitettiin ja jalostettiin edelleen. Päävaihtoehtoiksi työryhmän työskentelyn aikana muodostui talon käyttö tulevaisuudessa kulttuuri-, nuoriso- tai urheilukäyttöön. Myös Kokkolan kaupunginteatteri ilmaisi myös työryhmän työskentelyn aikana kiinnostuksensa Urheilutaloa kohtaan. Lisäksi työryhmätyöskentelyssä nousi esille mahdollisuus täydennysrakentamiseen jäljelle jäävän Urheilutalon yhteyteen. Esille nousseita päävaihtoehtoja sekä täydennysrakennusmahdollisuutta on tarkasteltu seuraavaksi.

Kaupunginteatterin uusi toimitila

Kokkolan kaupunginteatterin edustajat ovat esittäneet, että Urheilutalo soveltuisi kaupunginteatterin tarpeisiin ja siitä olisi mahdollista saada kaupunginteatterille uusi teatteritalo.

Nykyisellään Kokkolan kaupunginteatterin päänäyttämönä toimii Vartiolinnan sali. Pienenä näyttämönä toimii Musiikkikeskus Snellmanin Fordell-sali, jota kaupunginteatteri käyttää muiden salin käyttäjien ohella. Myös teatterin toimisto, harjoittelutila, tarpeisto ja puvustamo ovat muuttaneet loppuvuonna 2024 Vingen kiinteistöön.

Nykyinen tilanne ei ole teatterin toiminnan näkökulmasta ihanteellinen, koska toiminnot ovat hajallaan eri kiinteistöissä. Tarkoituksenmukaisinta olisi, että kaikki kaupunginteatterin toiminnot sijaitsisivat samassa rakennuksessa. Teatterin edustajien mukaan Vartiolinna ei myöskään vastaa nykyaikaisen teatteritalon vaatimuksia, mikä aiheuttaa rajoitteita esim. ohjelmistosuunnitteluun ja produktioiden toteutukseen.

Teatterin edustajat ovat tutustuneet yhdessä kaupunginarkkitehdin kanssa Urheilutalon tiloihin ja arvioineet, että Urheilutalon tilat mahdollistaisivat kaupunginteatterin sijoittumisen Urheilutaloon muutostöiden jälkeen. Urheilutalon kaarihalliosan yläsaliin olisi mahdollista sijoittaa teatterin näyttämötilat. Ala-aula ja yläkerran lämpiö voisivat palvella teatterin asiakkaita, ja rakennuksen muihin osiin olisi mahdollista sijoittaa muita teatterin tarvitsemia toimintoja. Urheilutalon muuttaminen teatterikäyttöön edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua ja merkittäviä muutostöitä talon nykytilanteeseen nähden, joiden kustannukset tulee arvioida erikseen, mikäli tämän vaihtoehdon suunnittelua jatketaan.

Urheilutalon muuttamista teatteritaloksi puoltaisi se, että kaupunginteatteri on oma-aloitteisesti ilmaissut kiinnostuksensa Urheilutaloa kohtaan. Tällöin rakennukseen

saataisiin yksi toimija, joka ottaisi koko rakennuksen käyttöönsä eikä harjoitettavaa toimintaa varten tarvitsisi palkata uusia työntekijöitä kaupungin puolesta. Teatterilla olisi myös kohtalainen vuokranmaksukyky valtionosuusrahoituksen sekä oman toiminnan myyntitulojen myötä. Toki samalla on huomattava, että Kokkolan kaupunki on myös keskeinen Kokkolan kaupunginteatterin rahoittaja.

Urheilutalon sijainti kaupunkikeskustan tuntumassa ja kävelymatkan päässä keskustan majoitus- ja ravitsemusliikkeistä sopisi teatteritoimintaan, joka samalla täydentäisi ja monipuolistaisi Urheilupuiston alueen vapaa-ajan palvelutarjontaa omalta osaltaan. Myös liikenteellisesti sijainti olisi teatteritoiminnan kannalta varsin hyvin saavutettava sekä autoilijoiden että kevyen liikenteen näkökulmasta, ja rakennuksen tuntumasta löytyisi myös tilaa pysäköintiin.

Mikäli kaupunginteatteri siirtyisi Urheilutalon tiloihin vuokralle tulisi harkita myös, miten kiinteistön omistus ja hallinto järjestetään: olisiko rakennus suoraan kaupungin omistuksessa, perustettaisiinko sitä varten oma kiinteistöyhtiö tai siirrettäisiinkö kiinteistö jollekin kaupunkikonsernin nykyiselle yhtiölle. Tämä tulisi ratkaista erikseen myöhemmin, mikäli Urheilutalosta tulee Kokkolan kaupunginteatterin toimitila.

Vaihtoehdon toteuttaminen avaisi kysymyksen, mitä muutoksia kaupunginteatterin siirtyminen Urheilutaloon aiheuttaisi nykyisten Vartiolinnan ja Vingen kiinteistöjen käyttöön ja mitä toimintoja kaupunginteatterilta vapautuviin tiloihin voisi tulla.

StreetMekka - katukulttuurikeskus inspiraation lähteenä

Kööpenhaminassa sijaitseva StreetMekka on reilun 2000 neliömetrin kokoinen sisätila, joka on omistettu katukulttuurille ja katulajeille. StreetMekka tarjoaa tiloja ja mahdollisuuksia monenlaisiin aktiviteetteihin, kuten katukoripalloon, parkouriin, tanssiin, katufutikseen, katutaiteeseen, musiikin tuotantoon ja dj-toimintaan.

Kööpenhaminan StreetMekka avattiin vuonna 2010 entisessä raitiovaunuverstaassa, ja sen toimintaa ylläpitää voittoa tavoittelematon järjestö GAME yhteistyössä Kööpenhaminan kunnan kanssa. Tavoitteena on tarjota nuorille turvallinen ja inspiroiva ympäristö, jossa he voivat harrastaa katulajeja ja osallistua kulttuuritoimintaan ympäri vuoden.

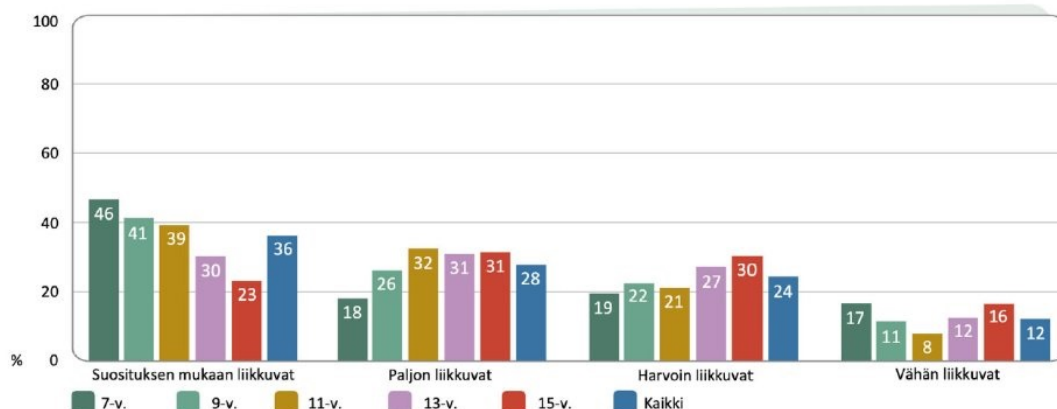
Sittemmin StreetMekan konsepti on inspiroinut muita toimijoita kehittämään uudenlaisia nuorten kokoontumispaikkoja ja vastaavanlaisia keskuksia on syntynyt useita eri puolille Tanskaa ja Pohjoismaita. Suomen yksi ensimmäisistä uudenlaisista nuorisotiloista löytyy Joensuusta, jossa Sirkkalan liikkumiskeskuksessa voi matalalla kynnyksellä harrastaa e-urheilua, boulderointia, voimaharjoittelua, teatteria, tanssia, bänditoimintaa ja voimistelua. Toimintaa järjestävät Joensuun kaupungin nuorisopalvelut, Joensuun seudun kansalaisopisto ja yhdistykset. Päivisin tila on opetuskäytössä.

Havainnekuva Aalborgin Streetmekasta. Lähde: Game StreetMekka Aalborg/ JAJA Architects, Rasmus Hjortshøj.

Lasten ja nuorten liikkumattomuus huolettaa ja keskusteluttaa laajasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön Liikuntaraportti (OKM 2022) kertoo, että 36 % suomalaisista 7–15-vuotiaista lapsista ja nuorista liikkuu suositusten mukaan vähintään tunnin päivässä. raportista selviää myös, että 28 % lapsista ja nuorista liikkuu paljon, 24 % harvoin ja 12 % vähän.

SUOSITUKSEN (60 min/pv) MUKAAN LIIKKUVIA LAPSIA JA NUORIA

Kuvio 1.

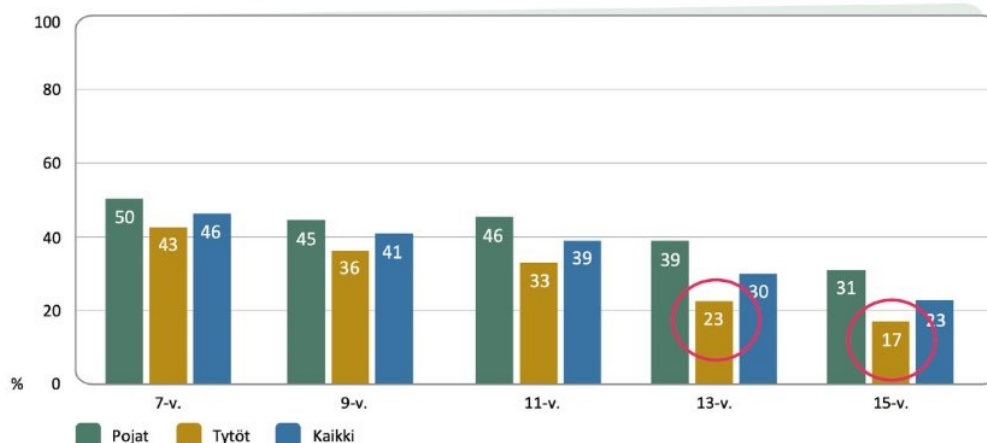
Liikkuissuosituksen (vähintään 60 min/pv) saavuttavien ja suositusta vähemmän liikkuvien osuudet iän mukaan (n = 9887) (%).

Lähde: Liikuntaraportti, OKM 2022:33
<https://www.liikuntaneuvosto.fi/lausunnat-ja-julkaisut/liitu-2022/>

Liikuntasuosituksen saavuttavien lasten ja nuorten määrä laskee iän mukaan: mitä vanhemmista nuorista on kyse, sitä harvempi liikkuu riittävästi. Huomattavaa on, että tyttöjen osuus kaikissa tarkastelluissa ikäluokissa on poikien osuutta pienempi, mutta erityisen matala se on 13- ja 15 – vuotiaiden tyttöjen keskuudessa. (Liikuntaraportti, OKM 2022)

KUINKA MONI (%) LAPSISTA JA NUORISTA TUON SAAVUTTAJAA?

Kuvio 3.

Liikkuissuosituksen saavuttavien osuudet iän ja sukupuolen mukaan (n = 9656) (%).

Lähde: Liikuntaraportti, OKM 2022:33
<https://www.liikuntaneuvosto.fi/lausunnat-ja-julkaisut/liitu-2022/>

Liikuntaraportin mukaan suurin osa lapsista harrastaa omaehtoista liikuntaa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen (OKM 2022) mukaan suurimmat motivaatiolähteet harrastamiselle ovat harrastamisen mielekkyys, mahdollisuus kehittyä, ja saada onnistumisen elämyksiä. Motivaatioon vaikuttavat myös mahdollisuus harrastaa ilman ohjausta, ja harrastusmahdollisuuden sijainti mahdollisimman lähellä.

StreetMekka-konseptin tyylinen uudenlainen matalan kynnyksen ajanvietto- ja kohtaamispaikka, joka yhdistäisi esimerkiksi katu-urheilun, kulttuurin ja katutaiteen, voisi vastata haasteeseen nuorten liikkumattomuuden vähentämiseksi. Paikka voisi olla sellainen, mistä ei hätisteltäisi pois tunnin treenin jälkeen, ja jossa olisi tavallista vähemmän vuorovaroja tai mahdolliset käyttövuorot jaettaisiin kokonaan vapaille harrastusryhmille eikä esimerkiksi liikuntaseuroille. Tilan keskeinen tavoite olisi olla houkutteleva ja mahdollistaa nuorille liikkuminen puolivahingossa.

Uudenlaisen toimitilan suunnittelu vaatii runsaasti aikaa. Tiedonkeruu hankkeen tarveselvitys- ja suunnitteluvaiheessa on keskeisessä roolissa, jotta lopputulos on paras mahdollinen. Päätöksentekovaiheeseen ei ole syytä kiirehtiä liian nopeasti.

Loppukäyttäjien osallistaminen pitää tehdä huolellisesti. Vasta käyttäjiä osallistamalla sekä tarveselvityksen ja suunnittelun edetessä selviäisi, mitä harrastusmahdollisuuksia tilaan tulisi rakentaa.

Hankkeen onnistuneen lopputuloksen kannalta on myös tärkeää pohtia jo alkuvaiheessa sitä, riittääkö käyttäjävolyyymia Kokkolassa riittävästi, jos tila osoitettaisiin vain nuorille. Tulisiko sen sittenkin olla kaikenikäisten kokkolalaisten käytössä? Myös kaupungin palveluverkon arviointi tulisi suorittaa. Korvaisiko uusi StreetMekka-konseptin mukainen tila jotain nykyisistä tiloista tai palveluista vai lisäisikö se palvelutarjontaa entisestään.

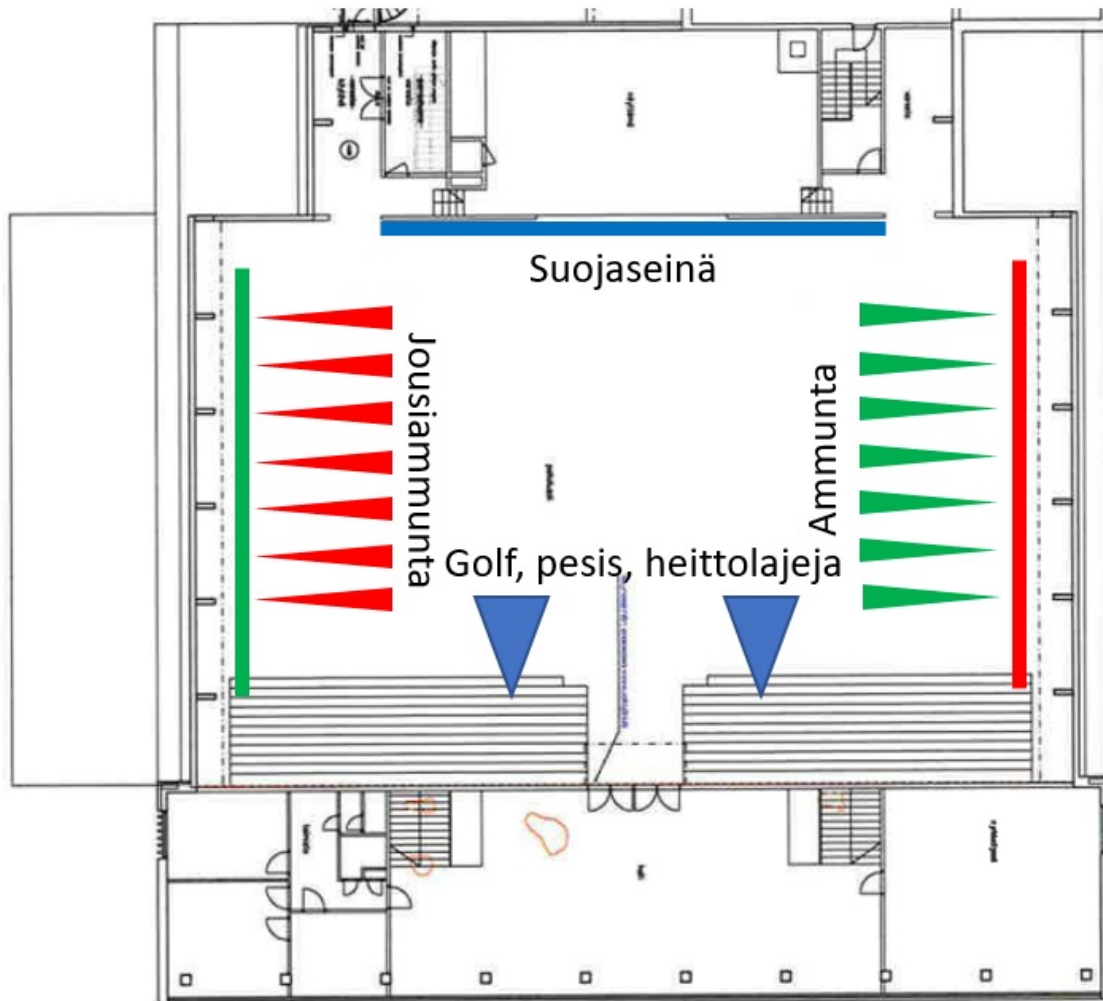
Pienlajien harrastustila

Urheilutalosta olisi mahdollista muodostaa erilaisten pienlajien harrastustila. Tämän vaihtoehdon lähtökohtana olisivat sellaiset toiminnot, joille ei vielä ole toimivaa tai valmistuvaa tilaa Urheilupuiston alueella. Lisäksi lähtöajatuksena on tilojen varsin kevyt saneeraus eli toiminnot olisivat sellaisia, joita usein sijoitetaan esim. varastoihin ja olemassa oleviin halleihin. Lajeissa ei juurikaan hikoilla, mikä vähentää kalliiden pesutilojen tarvetta.

Esimerkkejä tällaisista lajeista ja perusteita niiden tilatarpeille:

- **Sisäämpumarata:** Nykyinen sisäämpumarata sijaitsee jäähallissa, mutta tila tarvittaisiin tulevaisuudessa jäähallin tarpeisiin.
- **Jousiampuntarata:** merkitty Kokkola Areenan juoksusuoralle, mikä lienee haasteellista toteuttaa.
- **Esports-halli:** Tätä on toivottu aika ajoin Urheilupuiston alueelle.
- **Practical-halli:** Kuula-ampujien sisärata on nykyisin vielä Lataamossa, josta se on kuitenkin poistumassa. Hallissa voitaisiin harrastaa esim. myös jousitaistelua.
- **Golf-simulaattori:** Kaupungissa on simulaattoreita, mutta Urheilutalossa olisi mahdollisuus laajemman screenin käyttöön.
- **Kauko-ohjattavien mikroautojen rata:** Harrastajien ulkorata poistettiin Tapahtumapuiston tieltä, mutta sisärata voisi kompensoida tätä.

Lisäksi halliin voitaisiin osoittaa pienempiä harraste- ja askartelutiloja 5–20 henkilön tarpeisiin.

Kaaviomainen ideakuva yläsalista, jossa kiinteänä tilat golfille, pesäpallolle, heittolajeille, ammunalle ja jousiampunnalle. Käyttö myös Practical-lajeissa.

Lisärakennusmahdollisuus esim. hotellia tai yhteisötaloa varten

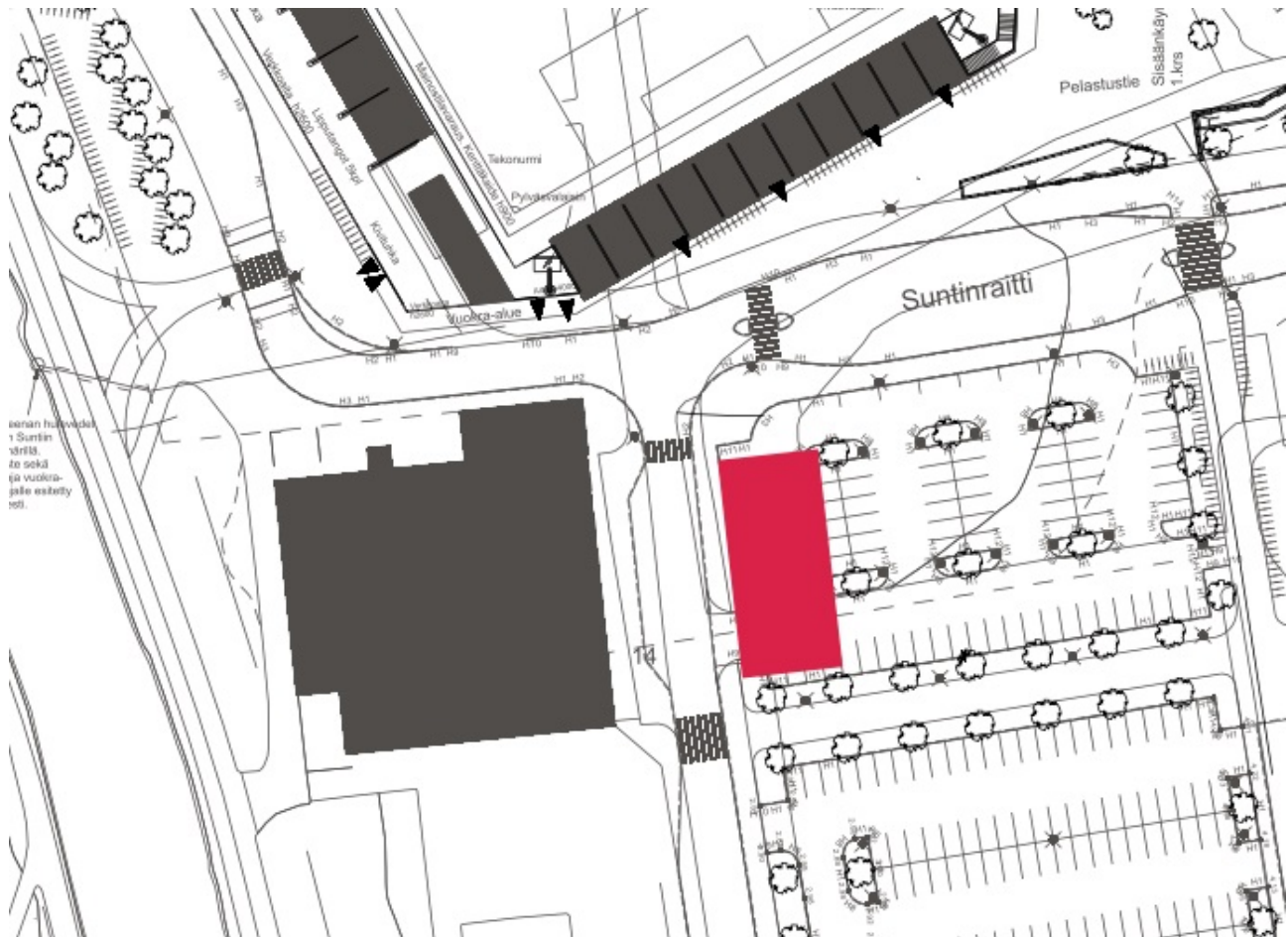
Riippumatta valittavasta käyttötarkoituksesta voidaan tutkia myös rakennuksen laajennusmahdollisuutta tai siihen kiinteästi liittyvää uudisrakennusta.

Tiukan tilan johdosta laajennuksen osalta tulisi kyseeseen lähinnä laajennus ylöspäin ja osin pienen kaariosan päälle. Vähäinen laajennus ei kuitenkaan tuota lisäarvoa vaan voi jopa heikentää rakennuksen toiminnallisia ja kaupunkikuvallisia elementtejä. Vähäinen laajennus ei myöskään herätä mahdollisen ulkopuolisen tahon kiinnostusta kohteeseen. Mahdollisen laajennuksen luonteen tulisikin olla kaupunkikuvallinen maamerkki, esim. 9- tai 12-kerroksinen pistetalo, joka sovitetaan suojellun osan arkkitehtuuriin.

Ideakuva pistemäisen tornitalon sijainnille Urheilutalon ison kaaren takana. Punaisen rajauksen ala noin 400 m².

Uudisrakennus voisi olla myös vastaavan tyyppinen torni kaariosan itäpuoliselle P – alueelle, kuitenkin niin että Vapaudentien kulkuyhteys säilyy. Vapaudentien yli voisi olla esim. yhdyskäytävä, jonka ali ajoneuvoliikenne kulkee. Kts. kuva alla.

Kuva. Mahdollinen korkea uudisrakennus kaariosan vieressä punaisella.

Laajennuksen/uudisrakennuksen käyttötarkoituksena voisi olla esimerkiksi yhteisötila tai hotelli. Kaariosa muodostaisi tukitiloja, kuntoilu- ja harrastustiloja tai siihen sijoitettaisiin muuta ideoitua toimintaa, kuten teatteri. Esimerkkinä 12-kerroksisen laajennuksen kerrosala voisi 400 k-m²:n pohjalla olla 4800 k-m². Uudisrakennuksen pohjan ala voisi olla tätä isompi.

Kokonaisuus, johon sisältyy laajennus, voitaisiin luovuttaa esim. tontinluovutuskilpailuna, jossa haetaan ideasuunnitelmien ja toiminnallisen konseptin pohjalta toteuttaja sekä toimintaa pyörittävä taho. Kaupunki luovuttaisi kohteen ennen kilpailua päätettävien periaattein.

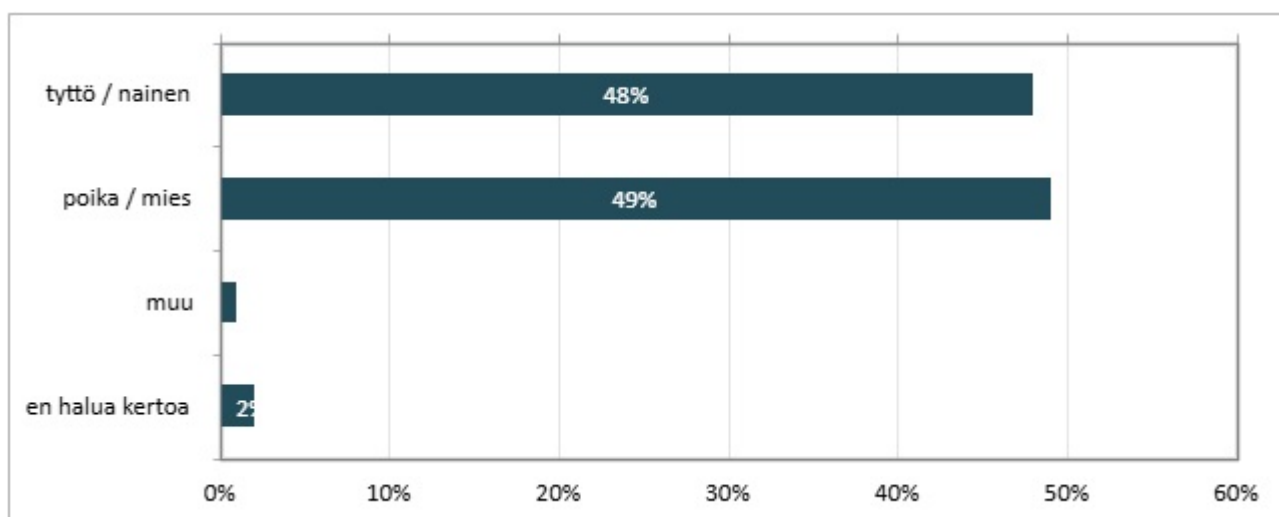
Kuntalaiskysely Urheilutalon käytöstä

Urheilutalon käyttöä pohtinut työryhmä järjesti avoimen kuntalaiskyselyn Urheilutalon mahdollisista tulevista käyttötarkoituksista. Kyselyssä pyydettiin kokkolalaisten mielipiteitä, mitä Urheilutalossa haluttaisiin jatkossa nähdä tai tehdä. Vastaajia pyydettiin myös ottamaan kantaa työryhmätyöskentelyssä esille tulleisiin neljään päävaihtoehtoon, minkä lisäksi heillä oli myös mahdollisuus esittää omia ehdotuksia Urheilutalon käyttötarkoitukseksi. Kyselyn saatetekstissä luvattiin, että tuloksia tullaan hyödyntämään Urheilutalon tulevan käytön jatkovalmistelussa.

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä sekä suomen että ruotsin kielellä, ja se oli avoinna 13.–31.1.2025. Kyselystä kerrottiin mm. mediatiedotteissa, kaupungin verkkosivulla ja sosiaalisessa mediassa.

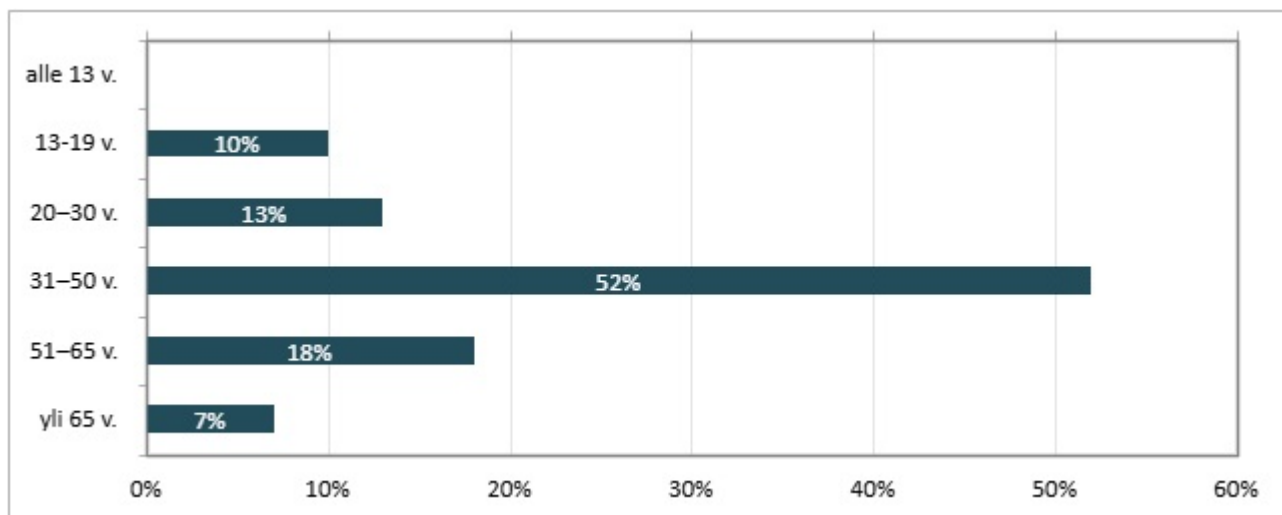
Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn saatiin 394 vastausta, mitä voidaan kohtuullisen hyvänä vastausmääränä. Vastaajat jakautuivat melko tasan tyttöjen/naisten ja poikien/miesten kesken.

Kuva. Vastaajien jakauma sukupuolittain.

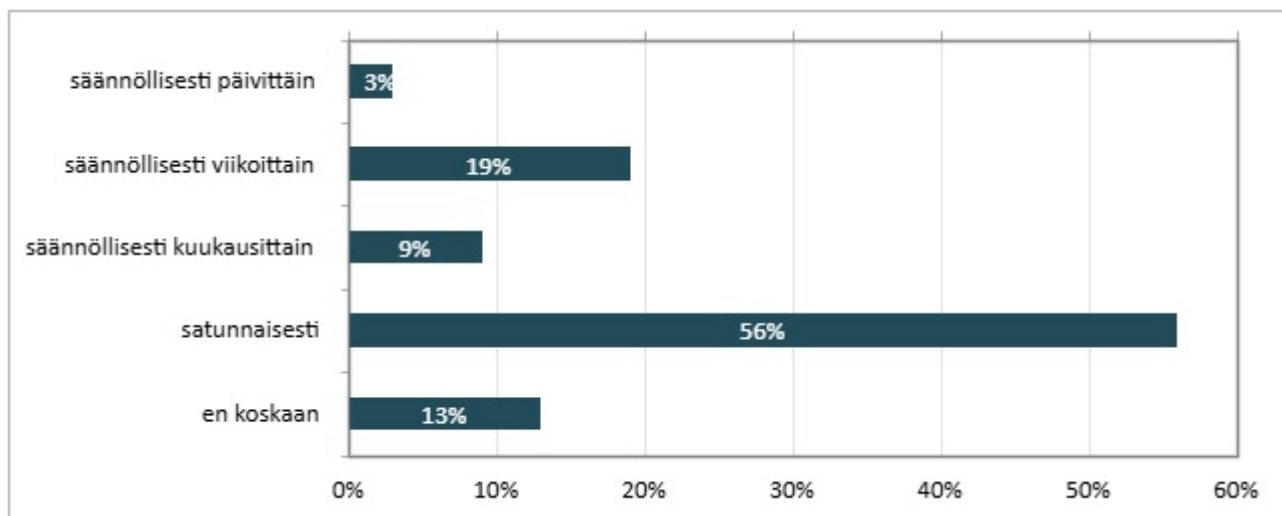
Vastaajista yli puolet oli 31–50-vuotiaita (52 %). Seuraavaksi suurin vastaajien ikäluokka oli 51–65-vuotiaat (18 %). Nuorten ja nuorten aikuisten yhteenlaskettu osuus vastaajista oli runsas viidennes (23 %).

Kuva. Vastaajien jakauma ikäluokittain.

Vastaajista 50 % asui Kokkolan keskusta-alueella, 44 % muualla Kokkolassa ja 6 % muualla. Muualla-vaihtoehdon valinneista valtaosa asui Kokkolan lähikunnissa, mutta muutamia oli myös muista maakunnista tai maista.

Vastaajista vain 13 % ilmoitti, ettei käy Urheilutalolla koskaan ja 56 % ilmoitti käyvänsä siellä satunnaisesti. Yhteensä 31 % käy Urheilutalolla säännöllisesti vähintään kuukausittain.

Kuva. Vastaajien käynti Urheilutalolla. Myös vastaajien perheen tai lähipiirin käyntien tiheys noudattaa samantyyppistä jakaumaa.

Taustamuuttujina kysyttiin myös vastaajien harrastuksia, jotta kyselyn tuloksia oli mahdollista suodattaa harrastajaryhmittäin ja tarkastella mahdollisia vastausten eroja eri harrastajaryhmien välillä. Harrastusvaihtoehtoina tarjottiin mm. sellaisia toimintoja, joita Urheilutalolla on nykyisellään ollut mahdollista harrastaa sekä työryhmän työskentelyn aikana esille nousseita uusia toimintoja. Lisäksi oli mahdollista ilmoittaa myös muita harrastuksia, joita ilmoitettiin 48 vastauksessa.

Mitä seuraavista harrastat tai mistä olet kiinnostunut vapaa-ajallasi?

Voit valita vaihtoehtoista kolme mieluisinta.

Vastaajien määrä: 396, valittujen vastausten lukumäärä: 989

	n	Prosentti
Ampumalajit	61	15,4%
E-urheilu	25	6,3%
Kahvilat, ravintolat	109	27,5%
Lukeminen	64	16,2%
Museot	56	14,1%
Musiikki	101	25,5%
Ostokset, shoppailu	30	7,6%
Palloilulajit	134	33,8%
Skeittaus, skuuttaus	11	2,8%
Tanssi	28	7,1%
Teatteri	79	19,9%
Vapaa oleskelu ystävien kanssa	50	12,6%
Voimailulajit, punttisali	142	35,9%
Voimistelu, jooga	51	12,9%
Muu, mikä	48	12,1%

Kuva. Vastaajien nimeämät harrastukset ja vapaa-ajan kiinnostuksen kohteet.

Harrastuksista ja vapaa-ajan kiinnostuksen kohteista eniten valintoja sai vaihtoehto Voimailulajit, punttisali, jonka oli valinnut 142 vastaajaa. Seuraavaksi suosituimmat valinnat olivat Palloilulajit (134 vastaajaa), Kahvilat, ravintolat (109 vastaajaa) ja Musiikki (101 vastaajaa). Viidenneksi suosituin valinta Teatteri jäi selkeästi kauemmas (79 vastaajaa).

Kysymyksessä harrastuksista vastaajan oli mahdollista valita enintään kolme vaihtoehtoa. Yleisellä tasolla voidaan todeta, että kyselyyn vastanneiden valinnat painottuivat erilaisiin liikunnan ja urheilun muotoihin.

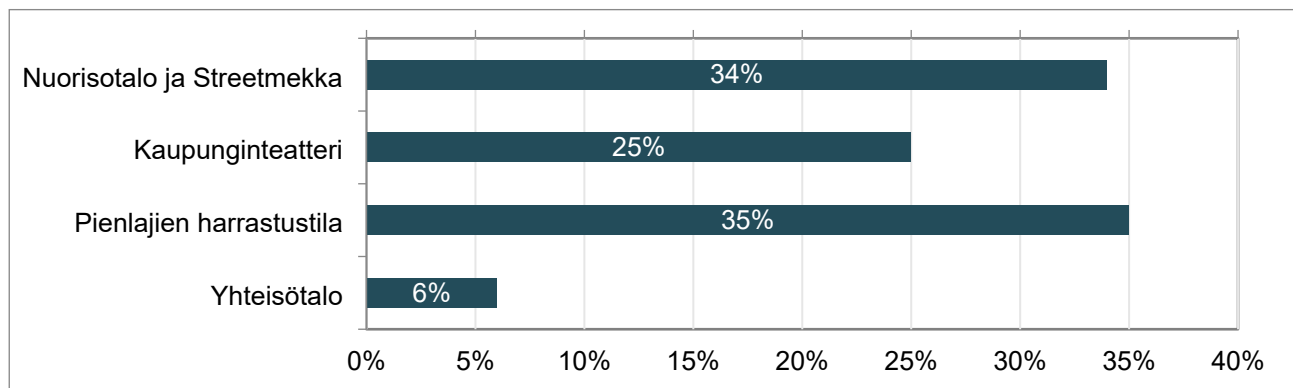
Kyselyn tulokset – neljä päävaihtoehtoa

Kyselyn keskeisessä kysymyksessä pyydettiin valitsemaan itselle mieleisin työryhmytyöskentelyssä esille nousseista neljästä päävaihtoehdosta sekä halutessaan perustelemaan valintaansa. Lisäksi vastaajille annettiin mahdollisuus esittää muita käyttötarkoituksia.

”Mikä vaihtoehtoista on mielestäsi kiinnostavin ja Kokkolan kaupunkikehitystä parhaiten palveleva jatkokäyttö Urheilutalon rakennukselle?” -kysymykseen vastaajista 35 % eli 132 henkilöä valitsi mieleisimmäksi vaihtoehdoksi Pienlajien harrastustilan.

Miltei saman määrän kannatusta sai Nuorisotalo ja StreetMekka, jonka oli valinnut 127 vastaajaa (34 %). Kaupunginteatterin mieleisimmäksi käyttötarkoitukseksi oli valinnut 92

vastaajaa (25 %). Vähiten kannatusta sai Yhteisötalo, jonka oli valinnut 22 vastaajaa (6 %).

Kuva. Vastaajien käyttötarkoitusehdotuksille antama kannatus.

Vastaajat saivat halutessaan perustella vastaustaan. Vapaassa sanakentässä Pienlajien harrastustilan valinneet lähestyivät valintansa perusteluja lähtökohtaisesti omien kiinnostuksen kohteidensa kautta:

"Ipsc/practical ammunta sekä e-urheilumahdollisuudet olisi hyvinkin kiinnostavaa."

Perusteluissa tuotiin ilmi myös kilpaurheilun näkökulmaa:

"Practical ammunta on Suomen ampumaurheiluliiton alainen kansainvälinen kilpailulaji, johon Kokkolasta on useita kansainvälisen tason kilpailijoita."

Lisäksi nähtiin harrastustilan yhteys muihin urheilutiloihin:

"Pienlajien harrastetila vaikuttaa ainoalta järkevältä. Jäähallilta saataisiin samalla vapautettua tiloja muuhun käyttöön."

Nuorisotalo ja StreetMekka -vaihtoehto yhdistää nuorten harrastusmahdollisuuksia ja liikkumista, mikä näkyi myös annetuissa perusteluissa:

"Nuorten liikkuminen on tärkeää, keskeinen sijainti on hyvä. Nykyaikainen idea, joka houkuttelee nuoria."

Lisäksi vastaajat toivat esille nuorisotyön merkityksellisyyttä ja myös kaupungin vastuuta:

"Kaupungissa ei ole nuorille paikkaa, joten tämä olisi loistava mahdollisuus. Muistutan myös, että Kokkola mainostaa itseään lapsiystävällisenä kaupunkina. Sen olisi syytä myös paremmin näkyä ulospäin, kuin vaan korulauseena."

Teatterin osalta perusteluissa painottui tarve saada teatterin toiminnalle uudet tilat:

”Jos vanhassa teatterissa ei voi pitää esityksiä, tämä voisi olla hyvä.”

Toisaalta tunnistettiin niitä mahdollisuuksia, joita sijainti tarjoaisi toiminnalle:

”Ehdottomasti teatteri! Hyvällä paikalla, isot parkkitilat, komeat kahvilatilat saisi yläkertaan, varmasti saisi myös 2 näyttämöä, voisi käyttää myös konsertti / kokoustilana kun teatterikesällä kiinni.”

Yhteisötalon mieleiseksi vaihtoehdoksi valinneista vain harva perusteli vastaustaan.

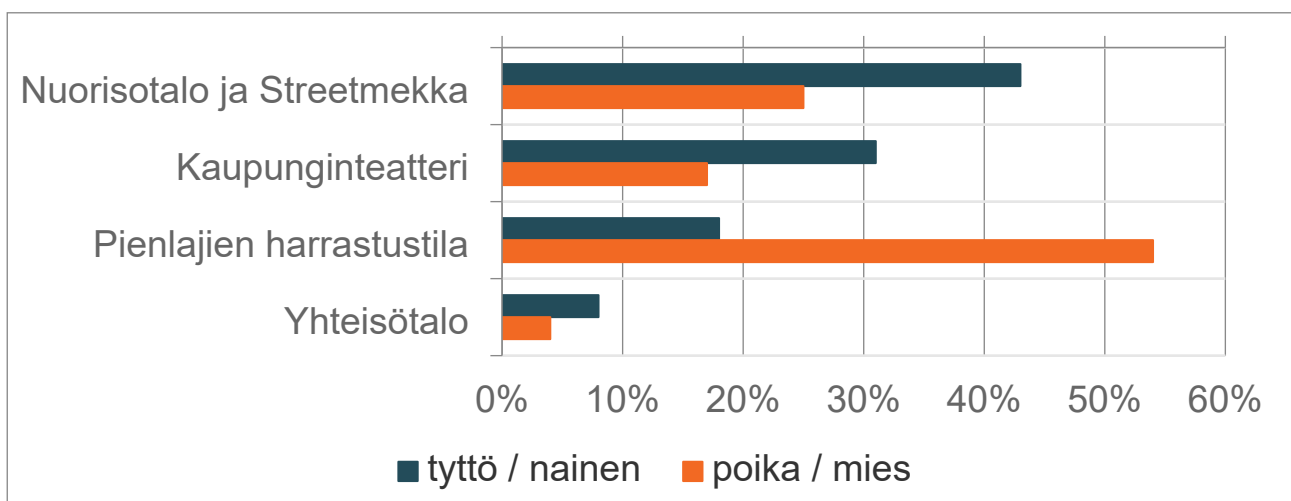
Annetuissa perusteluissa painottui yhteisöllisyys ja yksinäisyyden väheneminen:

”Mielestäni alueen seniorit ovat ansainneet paikan, jossa asua yhdessä, näin myös yksinäisyys vähenisi!”

Vastaajista moni myös esitti tässä kohdassa perusteluja, miksi jotain vaihtoehtoista ei tulisi valita. Toisaalta tuotiin esille omia uusia ehdotuksia. Uudet ehdotukset ovat linjassa seuraavaan kysymykseen saatujen vastauksien kanssa, ja ne käsitellään sen vastausten analysoinnin yhteydessä. Kaikki vapaat perustelut löytyvät liitteenä olevasta raportista.

Vastauksia ei tule käsitellä suoraan, vaan niitä tulee tarkastella ristiintaulukoimalla taustamuuttujien kanssa.

Vastaajat jakautuivat tasaisesti tyttöjen/naisten (48 %) ja sekä poikien/miesten (49 %) kesken. Tyttöjen/naisten vastauksissa suosittiin Nuorisotalo ja StreetMekkaa (43 %) ja Kaupunginteatteri (31 %). Poikien/miesten valinnoista suosituimmaksi vaihtoehdoksi nousee Pienlajien harrastustila, jonka on valinnut peräti 54 %. Toiseksi suosituin vaihtoehto poikien/miesten valinnoissa on Nuorisotalo ja StreetMekka (25 %).

Kuva. Neljästä päävaihtoehdosta mieleisimmäksi valitut ristiintaulukoituna niin, että tyttöjen/naisten sekä poikien/miesten vastaukset on eroteltuna.

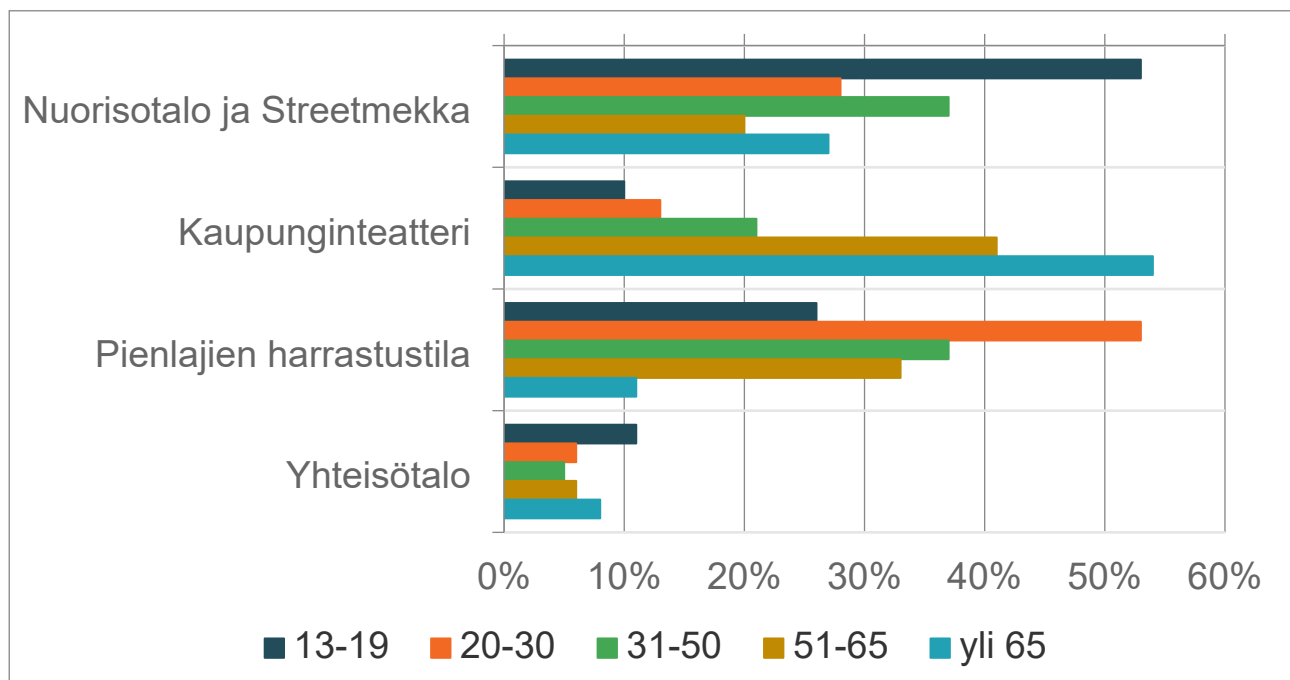
Myös ikä on oleellinen taustamuuttuja vastauksia analysoitaessa. Vastaukset ristiintaulukoitiin niin, että päävaihtoehdon valinnoista näkyvät vastaajien iät eroteltuna. Tuloksista on mahdollista nähdä, että vastaajien iällä on suuri merkitys vaihtoehdon valinnassa.

Nuorisotalo ja StreetMekka -vaihtoehto puhutteli odotetusti nuoria. Ikäryhmässä 13–19-vuotiaat yli puolet (53 %) valitsi kyseisen vaihtoehdon mieluisimmaksi. Kiinnostavaa, että myös ikäryhmässä 31–50-vuotiaat tämän vaihtoehdon kannalla oli 37 % vastaajista. Tässä ikäryhmässä voidaan ajatella olevan paljon perheellisiä, jotka pohtivat vaihtoehtoja myös omien lastensa harrastemahdollisuuksien kautta. Vaihtoehdolla on kannatusta myös muissa vastaajien ikäryhmissä.

Kaupunginteatterin todennäköisyys olla mieluisin vaihtoehto näyttäisi olevan suoraan suhteessa vastaajan ikään. Mitä vanhempaan ikäryhmään vastaaja kuului, sitä todennäköisemmin hän saattoi valita mieluisimmaksi vaihtoehdokseen kaupunginteatterin. Ikäryhmässä yli 65-vuotiaat kaupunginteatterin valinnoita oli yli puolet (54 %), toiseksi suurimman ryhmän ollessa 51–65-vuotiaat (41 %). 13–19-vuotiaista vain 10 % kannatti kaupunginteatteria vaihtoehtona.

Pienlajien harrastustilan mieluisimmaksi valinneet olivat nuoria aikuisia. Ikäryhmästä 20–30-vuotiaat yli puolet (53 %) valitsi tämän vaihtoehdon. Kannatusta oli myös ikäryhmässä 31–50-vuotiaat (37 %). Pienlajien harrastustila sai kannatusta myös 51–65-vuotiaiden sekä 13–19-vuotiaiden ikäryhmissä.

Yhteisötalon mieluisimmaksi valinneiden ikä jakaantuu tasaisesti kaikkiin ikäryhmiin vaihteluvälillä 5–11 %.

Kuva. Neljästä päävaihtoehdosta mieleisimmäksi valitut ristiintaulukoituna vastaajien iät eroteltuna.

län merkitystä voi tarkastella myös ikäryhmittäin niin, että valintojen prosentuaalinen jakauma mieluisimpien vaihtoehtojen valinnoista esitetään ikäryhmälähtöisenä luettelona:

13–19-vuotiaat:	53 % Nuorisotalo ja StreetMekka 26 % Pienlajien harrastustila 11 % Yhteisötila 10 % Kaupunginteatteri
20–30-vuotiaat:	53 % Pienlajien harrastustila 28 % Nuorisotalo ja StreetMekka 13 % Kaupunginteatteri 6 % Yhteisötila
31–50-vuotiaat:	37% Pienlajien harrastustila 37 % Nuorisotalo ja StreetMekka 21 % Kaupunginteatteri 5 % Yhteisötila
51–65-vuotiaat:	41 % Kaupunginteatteri 33 % Pienlajien harrastustila 20 % Nuorisotalo ja StreetMekka 6 % Yhteisötila
yli 65-vuotiaat:	54 % Kaupunginteatteri 27 % Nuorisotalo ja StreetMekka 11 % Pienlajien harrastustila 8 % Yhteisötila

Kyselyn tulokset – vastaajien uudet ehdotukset Urheilutalon käyttötarkoitukseksi

Viimeisenä kohtana kyselyssä tiedusteltiin, onko vastaajalla mielessään jokin muu käyttötarkoitus, jonka haluaisi mukaan valmisteluun, ja mihin vastaaja haluaisi Urheilutaltoa jatkossa käytettävän.

Kuntalauskyselyn monissa vastauksissa nousi esille tenniksen ja muiden mailapeliin (esimerkiksi sulkapallon) pelaamismahdollisuus Urheilutalolla:

“Urheilutalolle olisi ehdottomasti saatava toinen tenniskenttä vastaamaan nykyiseen ja tulevaisuudessa toivottavasti (hyvien harrastusmahdollisuuksien lisääntyessä) kasvaessa.”

Urheilutalon purettavassa osassa on ollut yksi sisätenniskenttä, jonka käyttö on ollut aktiivista. Kokkolalaiset tennisharrastajat ovat toivoneet kuitenkin lisää mahdollisuuksia tenniksen pelaamiseen sisätiloissa. Uuteen Kokkola Areenaan on valmistumassa yksi sisätenniskenttä, mutta kysyntää todennäköisesti olisi useammallekin.

“Tennishalli on niin iso osa historiaa että sellainen pitää olla. Hybridiareenan yksi kenttä ei riitä mihinkään vrt. Esim. Kisat.”

Urheilutalon alakerran Suntain puoleisessa osassa toimii nykyisellään matalan kynnyksen kunto- ja voimailusali, joka on erittäin suosittu ja jolla runsaasti käyttäjiä. Kuntosali- ja voimailuharrastajat ovat vedonneet kaupunkiin, että kuntosalitoiminta voisi jatkua Urheilutalossa tulevaisuudessakin. Tämä toive näkyy myös monissa kuntalaiskyselyn vastauksissa.

“Urheilutalo tulee säilyttää kuntoilukäytössä. Yläsali ja aulatilaja on mahdollista hyödyntää pienlajien käytössä. Tärkeintä, että kuntosali säilyy nykyisellä paikallaan ja tarjoaa matalan kynnyksen kuntosalin kaupunkilaisille. Sali on monen erityisryhmän ja erityistarpeita omaavan henkilön käytössä. Urheilutalon kuntosali on Kokkolan ainoa, joka tarjoaa puitteet voimailulajien tavoitteelliseen harrastamiseen, ja tämä mahdollisuus on turvattava jatkossakin. Kokkolassa on kokoonsa nähden valtavasti potentiaalisia ja maailmallakin menestyneitä voimanoistajia sekä painonnoistajia, jotka harjoittelevat nimenomaan Urheilutalon salilla.”

“Urheilutalon salilla treenaavat SM-, EM- ja MM-tason voimanoistajat. Kyseinen sali on paras Kokkolan alueen sali juurikin voimailijoille. Tämä mahdollisuus olisi hyvä säilyttää, sillä se tukee Kokkolalaisia menestyneitä huippu-urheilijoita.”

Kulttuurikäyttö tuli esille yhtenä käyttövaihtoehtona. Ehdotettiin muun muassa tilaa kulttuurin hybridikäyttöön ja esitettiin Kokkolan seudun opiston toimintoja ja muita vastaavia harrasteipiirejä sijoitettavaksi samaan taloon. Lisäksi useita ehdotuksia tuli tilan käytöstä galleriana, museo- tai näyttelytilana:

“Siinä voisi sijaita jokin museo esim. Keskipohjanmaan urheilumuseo tai Kokkola museo merenkulkuineen ja kahvila/ ravintola”.

Lisäksi joissakin ehdotuksissa nostettiin esille ajatus vapaasti käytössä olevasta yhteisöllisestä tilasta:

“Jonkinlainen ”yleinen olohuone” olisi kiva. Eli tilaan voisi tulla neulomaan, lukemaan, tapaamaan ystäviä ja ylipäätään viettämään aikaa. Myös mahdollisuus ostaa kahvia ja muita virvokkeita olisi mukava. Viihtyisyyteen ja tunnelmaan panostaminen. Tila voisi olla kaupunkilaisille rento kohtaamis- ja levähdyspaikka.”

Useammassa ehdotuksessa esitettiin Urheilutalon käyttöä messu- ja tapahtumatilana, joka mahdollistaa konferenssien ja konserttien järjestämiseen. Näihin ehdotuksiin liittyi ajatus kahvilta- ja ravintolatoiminnasta. Ehdotuksissa myös kauppahalli sai useita mainintoja:

“Kauppahalli. Tuoretta ruokaa suoraan pöytään.”

Yksittäisissä ehdotuksissa mainittiin myös muun muassa sirkus, tiedekeskus, äänieristetty karaokehuone laitteineen ja karaokesovelluksineen, keikkapaikka, nykyaikainen elokuvateatteri.

Muutamia ehdotuksia tehtiin myös Urheilutalon purkamisesta. Mikäli ehdotuksissa oli mukana perusteluja, ne liittyivät talon kuntoon:

”Ensin sen ilma pitäisi saada vakaalle puhtaalle pohjalle. Jos ei onnistu niin maantasalle koko juttu”.

Lisäksi ehdotuksessa saattoi olla purkamiselle myös vaihtoehto:

”Paras vaihtoehto olisi purkaa rakennus. Sitä voisi kuitenkin hyödyntää näyttelytilana, messu- ja markkinapaikkana, tilana seminaarien ja kurssien järjestämiseen, pienyrittäjien markkinapaikkana, teknologia- tai startup-keskuksena...”

Työryhmän näkemys Urheilutalon jatkokäytöstä ja työryhmän suosittelemat jatkotoimenpiteet

Työryhmä näkee tärkeänä, että Urheilutalolle löydetään sellainen uusi tarkoitus, joka mahdollistaa suojellun rakennuksen käytön ja säilymisen tulevaisuudessa. Keskeisen julkisen rakennuksen jääminen pitkäksi aikaa tyhjilleen olisi kaupunkikuvan kannalta epäsuotuisaa ja toiminnallisesti epätarkoituksenmukaista, etenkin kun samanaikaisesti Urheilutalon lähiympäristö uusine liikunta- ja tapahtumapaikkoineen rakentuu nopeasti. Tulevaa käyttötarkoitusta ajatellen tulee ottaa huomioon rakennuksen asemakaavallinen suojelu ja sen vaatimukset, sekä rakennuksen suojellun osan ja sen edustan kuuluminen osana Kokkolan kansalliseen kaupunkipuistoon. Kaupunginarkkitehti on lisäksi työryhmän työskentelyn yhteydessä laatinut Urheilutalon rakennuksesta 3D-mallinnuksen, jota voidaan hyödyntää rakennuksen myöhemmässä suunnittelussa.

Tarkastelluista vaihtoehtoista työryhmässä suurin kannatus on vaihtoehdolle, jossa Urheilutalo muutetaan Kokkolan kaupunginteatterin toimitilaksi. Toisaalta työryhmä ei myöskään sulje pois mahdollisuutta muuttaa Urheilutaloa StreetMekka-tyyppiseksi liikunnalliseksi nuorisotilaksi tai pienlajien harrastustilaksi. Näiden kaikkien vaihtoehtojen sijoittumisessa Urheilupuiston muiden toimintojen läheisyyteen on löydettävissä synergiahyötyjä.

Työryhmä suosittelee tutkimaan ja harkitsemaan lisärakennusmahdollisuutta jäljelle jäävän Urheilutalon yhteyteen. Työryhmä näki lisärakennuksen ensisijaisena käyttötarkoituksena hotellin. Se palvelisi laajasti koko Urheilupuiston alueen eri toimintoja (liikunta- ja kulttuuritapahtumat, festivaalit, messut, suuremmat kokoukset) ja samalla parantaisi myös kaupungin majoituskapasiteettitarvetta. Mikäli hotelli kytkettäisiin esim. käytävällä Urheilutaloon saataisiin säältä suojaisa kulkuyhteys eri rakennusosien väliin.

Työryhmän näkemyksen mukaisesti tässä vaiheessa tulisi poliittisen päätöksenteon tasolla tulisi käydä keskustelu Urheilutalon tulevasta käytöstä ja ratkaista, mitä Urheilutalon käyttötarkoitusta ryhdytään selvittämään tarkemmin. Yksityiskohtaisempi hankesuunnittelu myös mahdollistaisi hankkeen alustavan kustannusarvion laatimisen.

Asemakaavan tarkastelutarpeet osana jatkosuunnittelua

Lähtökohtaisesti uudet käyttötarkoitukset, varsinkin mahdollinen lisärakentaminen, edellyttänevät asemakaavan muuttamista. Vaihtoehto, jossa käyttötarkoituksena olisi urheilutoimintaa palvelevat tilat (esim. pienlajien harrastaminen), voitaisiin kuitenkin toteuttaa Urheilutaloon ilman kaavamuutosta.

Lisärakennus (esim. hotellikäyttöön), joka sijoittuisi hieman erilliseksi Urheilutalosta, saattaisi olla toteutettavissa jopa ilman kaavamuutosta. Rakennus sijoittuisi Kokkola Areenan tontille, jossa on rakennusoikeutta majoitukseen ilman, että sen sijaintia on määrätty. Korkean tornin toteuttamista saattaa kuitenkin rajoittaa asemakaavan

julkisivun korkeusmerkintä, joka rajaa kerrosten määrän käytännössä 7–8 kerrokseen. Tämäkin saattaa olla riittävä maamerkkivaikutuksen näkökulmasta.

Kaavamuutosalueeseen olisi syytä ottaa Urheilutalon ja sen edustan puistomaisen alueen lisäksi myös viereinen LPA-alue (pysäköintialue), jonne voitaisiin osoittaa rakenteellinen (II-tasoinen) pysäköinti. Esimerkiksi malli, jossa 1. kerros (kellari) olisi ½ kerrosta maanpinnan alapuolella ja 2. kerros ½ kerrosta maanpinnan yläpuolella, olisi kaupunkikuvallisen vaikutuksen osalta varsin vähäinen. Kellaritasolle voitaisiin osoittaa suojaan esim. mahdollisen hotellin autopaikat. Autopaikkoja sinne mahtuisi noin 200.